

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 2.1 Ağustos 2015
Sayı : 404

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim, gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
24 Ağustos 2015
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
24 Ağustos 2015
No: 16912

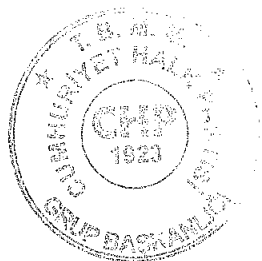
GENEL GEREKÇE

Denetimli serbestlik kurumunun uygulanabilmesi için 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda öngörülen sınır hali hazırda hükümlüler için bir yıl, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler için iki yıl, ağır bir hastalığa maruz kalan, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen hükümlüler için üç yıl olarak uygulanmaktadır.

Cezaevlerindeki hasta mahpuslar, zor şartlar altında bulunmakta ve sağlık durumları her geçen gün daha kötüye gitmektedir. Adli Tıp Kurumu siyasi iktidarın tutumuna göre raporlar düzenlemekte ve istenmeyen olumsuz sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Cezalandırma müessesinin amacına uygun olarak bu kişilerin yaşam hakkının sınırlandırılmaması ve cezaevinde zor şartlar altında hayatını sürdüren hasta mahpuslar ile tek başına yaşamlarını sürdürmekte zorluk çeken engelli ve kocamış hükümlülerin mümkün olduğunca denetimli serbestlik müessesesinden yararlandırılması gerekmektedir.

Cezaevlerinde 0-6 yaş aralığında çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile birlikte çocukları da cezalandırılmaktadır. 0-6 yaş aralığında çocuğu bulunan kadın hükümlülerden bazıları çocukları ile birlikte cezaevinde kalmakta bazılarının çocukları ise annelerinden ayrı şekilde yaşamlarını sürdürmektedir. Her şeyden önce 0-6 yaş aralığındaki çocukların anneleri ile birlikte büyümelerinin kişisel gelişim ve sağlıkları bakımından önemi uzmanlar tarafından vurgulanmaktadır. Cezaevinde anneleri ile birlikte kalmayan çocukların yaşamı ve gelişimi bu yönden olumsuz etkilenmektedir. Anneleri ile birlikte cezaevinde kalan çocuklar ise adeta işlemedikleri bir suçun cezasını çekmek durumunda kalmaktadırlar. Anneleri ile birlikte cezaevi koşullarında yaşamlarını sürdürmeleri hem mevcut gelişimlerini ve ruh sağlıklarını olumsuz etkilemekte hem de ileride olumsuz etkilerini gösterebilmektedir.

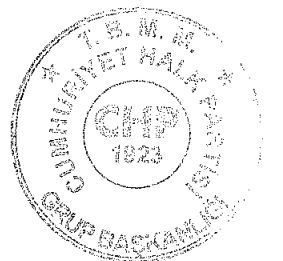
Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un uygulanması için çıkarılan yönetmelikler ile açık cezaevine ayrılma ve denetimli serbestlik uygulamasından yararlanma hakkı sınırlandırılmaktadır. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması" başlıklı Anayasa m.13'e göre, "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz". Açık ceza infaz kurumuna ayrılabilmeye dair şart, 5275 sayılı Kanun m.105/A hükmü gereğince bireyin cezasını özgür olarak dışarıda geçireceği süre ile doğrudan ilgili olduğundan, temel hak ve hürriyetleri sınırlandıran bir unsurdur. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılabilmesi ise, Anayasa m.13 gereği sadece kanunla mümkündür. Anayasa m.13'de öngörülen "kanun" şartı, Anayasada ve buna uygun çıkarılan kanunda özel sınırlama sebep ve dayanakları gösterilmeksizin, yalnızca konunun veya usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceğinin kanunda ifade edilmesi, kişi hak ve hürriyetlerine sınırlama veya farklılaştırma getirilmesi ile ilgili düzenlemelerin kanunla ortaya konulduğunu göstermez. Esas olan, şeklen bir kanun çıkarıp meseleyi yönetmeliğe bırakmak değil, kişi hak ve hürriyetlerinin güvencesi olan ve yasama organı tarafından çıkarılan kanunlarda kişi hak ve hürriyetleri ile ilgili düzenlemelerin, sınırlamaların ve "eşitlik" ilkesine aykırı düşmeyecek şekilde farklı statü hükümlerinin öngörülmesidir. Yönetmelik, yalnızca kanunlarda gösterilen net hükümlerin uygulamaya koyulmasında yardımcı olan, kanunun dışına taşmayan,

kanundan somut dayanak almadığı sürece, kanunda öngörülmeven bir hususu düzenlenmesi mümkün olmayan alt normdur. Bu nedenledir ki yönetmelik, kanuna aykırı olamaz ve yönetmelikle de kişi hak ve hürriyetlerine kısıtlama veya “eşitlik” ilkesine aykırı uygulama getirilemez.

Bu sebeplerle, toplumsal gereksinimler de göz önüne alınarak denetimli serbestlik sürelerinin birer yıl uzatılması ve tüm hükümlülere eşit ve ayrımsız şekilde uygulanması toplumsal barışın tesisi ve ayrımcı uygulamalara son verilmesi bakımından da önemli olacaktır.

Kanun teklifi ile denetimli serbestlik hükümlerinin tüm suçlar için eşit ve ayrımsız olarak uygulanması ve denetimli serbestlik hükümlerinin uygulanması noktasında üst sınırın tüm hükümlüler için 1 yıldan 2 yıla, çocuk hükümlüler için 1 yıldan 3 yıla, 0-6 yaş grubunda çocuğu olan kadın hükümlüler için 2 yıldan 3 yıla, ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyenler için 3 yıldan 4 yıla çıkarılması amaçlanmaktadır.

**5275 SAYILI CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA
KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5275 Sayılı Kanunun 105/A maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

MADDE 105/A –

(1) Hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla;

a) Açık ceza infaz kurumunda cezasının son altı ayını kesintisiz olarak geçiren ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan,

b) Çocuk eğitimevinde toplam cezasının beşte birini tamamlayan ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan,

iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.

(2) Açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartları oluşmasına karşın, iradesi dışındaki bir nedenle açık ceza infaz kurumuna ayrılamayan veya bu nedenle kapalı ceza infaz kurumuna geri gönderilen iyi hâlli hükümlüler, açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartlarının oluşmasından itibaren en az altı aylık sürenin geçmiş olması durumunda, diğer şartları da taşımaları hâlinde, birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilirler.

(3) Yukarıdaki fıkralarda düzenlenen infaz usulünden;

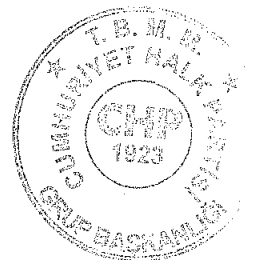
a) Sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlüler,

b) Maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine dört yıl veya daha az süre kalan hükümlüler,

diğer şartları da taşımaları hâlinde yararlanabilirler. Ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmelidir.”

(4) **(Değişik: 18/6/2014-6545/80 md.)** Adli para cezasının ödenmemesi nedeniyle, cezası hapse çevrilen hükümlüler yukarıdaki fıkralardaki infaz usulünden yararlanamazlar.

(5) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezasının infazına karar verilen hükümlünün, koşullu salıverilme tarihine kadar;

- a) Kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalıştırılması,
- b) Bir konut veya bölgede denetim ve gözetim altında bulundurulması,
- c) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemesi,
- d) Belirlenen programlara katılması, yükümlülüklerinden bir veya birden fazlasına tabi tutulmasına, denetimli serbestlik müdürlüğünce karar verilir. Hükümlünün risk ve ihtiyaçları dikkate alınarak yükümlülükleri değiştirilebilir.

(6) Hükümlünün;

- a) Ceza infaz kurumundan ayrıldıktan sonra, talebinde belirttiği denetimli serbestlik müdürlüğüne üç gün içinde müracaat etmemesi,
- b) Hakkında belirlenen yükümlülüklerle, denetimli serbestlik müdürlüğünün hazırladığı denetim ve iyileştirme programına, denetimli serbestlik görevlilerinin bu kapsamdaki uyarı ve önerileriyle hakkında hazırlanan denetim planına uymamakta ısrar etmesi,
- c) Ceza infaz kurumuna geri dönmek istemesi,

hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine, koşullu salıverilme tarihine kadar olan cezasının infazı için kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine, infaz hâkimi tarafından karar verilir.

(7) Denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmesi gereken sürenin bitiminden itibaren iki gün geçmiş olmasına karşın müracaat etmeyenler ile kapalı ceza infaz kurumuna iade kararı verilmesine rağmen iki gün içinde en yakın Cumhuriyet başsavcılığına teslim olmayan hükümlüler hakkında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 292 nci ve 293 üncü maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

(8) Yükümlülüklerin gereklerine ve denetim planına uygun davranan hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, 107 nci ve 108 inci maddeler uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili mahkemeye gönderilir.

(9) Bu kanun hükümleri, tüm hükümlülere eşit ve ayrımsız şekilde uygulanır. Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezaların infazına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

